

[Aksel Møller.]

det øjeblik, da et prisfald af sig selv gør det nødvendigt.

Det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen gjorde nogle bemærkninger om gennemsnitsprisen. Jeg forstod på det ærede medlem, at han anså det ikke blot, sådan som jeg gør det, for at være en naturlig fremgangsmåde under de rådende omstændigheder, men for ligefrem at være en helligdom. Jeg minder om, at der har været situationer her i landet, hvor gennemsnitsprisen for eksporten har været lavere end forbrugerprisen, og jeg minder om, at man befinder sig i en verden, der er underkastet foranderlighedens lov, og at man måske engang derfor vil se det ærede medlem som tilhænger af en anden form for beregningen af disse priser.

Jeg for mit vedkommende betragter ikke gennemsnitseksporprisen som andet end en hensigtsmæssig foranstaltning, som det alt taget i betragtning har været naturligt at gennemføre på hjemmemarkedet, men jeg må sige, at hvis det virkelig kunne påvises, at der fandt en forhøjelse sted af vore landbrugsprodukter, der forudsatte en forhøjelse af de produkter, vi skal indføre til gengæld — altså hvis der i de tosidede handelstraktaters uheldige spor fulgte dette, at den ene pris løftede den anden —, ja, så tror jeg, at det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen vil være enig med mig i, at så er tingene ikke anderledes, end at de må kunne diskuteres ud fra nyere og friskere synspunkter.

Vi står altså ikke i øjeblikket overfor noget prisfald, der automatisk ville gøre tilskudsordningerne overflødige, og det er iøjnefaldende, at regeringen også selv har opgivet sådanne forhåbninger. I den højtærede finansministers fremlæggelsestale af finansloven sagde han, at det må påregnes, at visse af ordningerne, f. eks. rugbrødsordningen, kunne blive noget dyrere, end man hidtil har regnet med. Jeg forstår det iøvrigt således, at det fremsatte lovforslag bygger på den prisforhøjelse af kornet, som har fundet sted i tiden omkring devalueringen. Men finansministeren gik endnu videre end til rugbrødsordningen, der måtte blive dyrere. På sp. 20 siger han, at det

„er også muligt, at det bliver nødvendigt at udvide nogle af ordningerne for derved at modvirke stigningen i det indenlandske prisniveau“.

Det vil altså sige, at regeringens hensigter ikke blot ikke går i retning af afvikling, men

at den tværtimod bebuder, at denne ordning kan blive endnu dyrere, end den er i dag.

Således som mit partis stilling har været, hver gang disse sager har været til behandling, vil man sikkert kunne forstå, at vi må se med alvorlig bekymring på det perspektiv, som den højtærede regering i finansministerens fremlæggelse af finansloven åbner for os. En udvidelse af ordningerne kan under det gældende gennemsnitsprissystem kun finansieres gennem forhøjede skatter, og hvis man tør stole på den forelagte finanslovs tal, og hvis man altså stadigvæk ønsker at fastholde, at befolkningens frie forbrugsudvalg skal være suspenderet, så er forholdet efter min mening det, at det må være klart, at de finansielle betæneligheder ved at fastholde disse ordninger i høj grad kræver af det kommende udvalgsarbejde at søge andre udveje.

Jeg skal ikke trætte det høje ting med en beskrivelse af, hvad en udvidelse af forbruget, hvis det gives frit, kan komme til at betyde i finansiell henseende. Jeg skal kun sige, at det er mit partis grundsynspunkt, målet i dets politiske arbejde, så hurtigt som muligt at nå dertil, at forbruget gives frit, idet man så efter vor mening må søge at rette sine foranstaltninger imod den merudgift, som befolkningen derved får, på et andet grundlag end det, der her er foreslået.

Interessen for at forhindre prisstigningerne er ligeså levende hos os som hos alle andre. Det har aldrig formet sig sådan hos os, at vi under forhandlinger om denne sag har sagt: man kan bare lade tilskudsordningerne bortfalde og derefter ingenting foretage sig. Naturligvis kan de kun afvikles, hvis man er parat til på anden måde at komme den del af befolkningen til hjælp, for hvem byrderne ved de forhøjede priser er tungest at bære. Vi har i den henseende, hvad den højtærede landbrugsminister vil kunne erindre, drøftet tanken om f. eks. ved kontante børnetilskud at komme forsørgere af børn til hjælp ud fra den tankegang, at de, der ikke havde børn at forsørge, bedre ville kunne bære afviklingen af tilskudsordningerne og prisstigningerne, end andre ville kunne gøre det. Det viste sig ikke at være en vej, der i parlamentarisk henseende var farbar. Vi kunne ikke få den fornødne tilslutning i det høje ting til denne fremgangsmådes anvendelse.

Dertil kommer, at det naturligste nu, da jeg må erkende, at tanken om børnetilskud, i alt fald i den form, hvori vi har arbejdet med tanken, ikke har kunnet bane vej for en lov, vil være at undersøge, om man ikke ved